

**BLOM
ECOLOGIE**

Verbindt natuur en samenleving

Aanvullend onderzoek ecologie Veldwijk ong. te Ermelo

Aanvullend onderzoek naar de hazelworm in het kader van de Wet
natuurbescherming

blomecologie.nl

Colofon

Status:	Definitief
Project:	2023-0556
Datum:	29 september 2023
Samensteller:	ing. P. Kalkman
Collegiale toets:	ir. T.W.D. Schrader
Opdrachtgever:	Buro SRO Oost B.V.
Contactpersoon:	L. Arends

Disclaimer

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

**BLOM
ECOLOGIE**
Verbindt natuur en samenleving

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	5
1.3	Beschrijving plangebied	5
1.4	Voorgenomen werkzaamheden	5
1.5	Mogelijk aanwezige soorten	6
1.6	Kader Wet natuurbescherming	6
2	Methode onderzoek	7
2.1	Theoretisch kader	7
2.2	Praktische uitvoering	7
2.3	Veldbezoeken	8
2.4	Specifieke omstandigheden	8
3	Resultaten	9
3.1	Hazelworm	9
3.2	Overige soorten	9
4	Conclusie	10
4.1	Hazelworm	10
4.2	Overige vogels	10
4.3	Vervolgstappen	10

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Veldwijk ong. te Ermelo is een bebost perceel met meerdere gebouwen en open velden gesitueerd (figuur 1.1). Op de planlocatie zijn twee grote open mos- en grasvelden aanwezig die omringd worden door aangeplante struiken en bomen. De initiatiefnemer is voornemens circa 100 woningen te realiseren op de planlocatie. Voorliggende rapportage focust zich derhalve alleen op de realisatie van de nieuwbouw en voorzieningen op de open velden en ter hoogte van de te kappen bosschages.

Figuur 1.1 De planlocatie is gelegen te Ermelo.

Gezien de beoogde ingreep mogelijk leidt tot de aantasting van natuurwaarden beschermd onder de Wet natuurbescherming (Wnb) is een quickscan Wnb uitgevoerd naar de potentie van het plangebied en mogelijke negatieve effecten ten gevolge van de beoogde werkzaamheden (Van der Vlugt, 2023). In 2018 is al een eerder onderzoek naar de hazelworm gedaan in het kader van de herontwikkeling van een groter deel van Landgoed Veldwijk (Hoksberg en Kraaijeveld, 2018). Hierbij is aanwezigheid van de hazelworm vastgesteld ten noordoosten van de huidige planlocatie (circa 250 m afstand). Op de huidige planlocatie zijn toen echter geen hazelwormen aangetroffen. dit rapport is een actualisatie van het toen uitgevoerde onderzoek. Op basis van de quickscan Wnb kon de aanwezigheid van essentieel leefgebied van de hazelworm niet uitgesloten worden (zie tabel 1.1). Om vast te stellen of het plangebied daadwerkelijk een functie heeft voor vorengenoemde soorten dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden. Buro SRO Oost B.V. heeft Blom Ecologie verzocht dit aanvullend onderzoek uit te voeren. In voorliggende rapportage worden de bevindingen beschreven.

1.2 Doel

In dit aanvullende ecologische onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Zijn hazelwormen aanwezig in het onderzoeksgebied?
- Op welke wijze maken vorengenoemde soorten gebruik van het onderzoeksgebied? Zijn in het onderzoeksgebied jaarrond beschermde essentiële onderdelen van het leefgebied aanwezig?
- Resulteert de voorgenomen ingreep in het beschadigen of wegnemen van jaarrond beschermde essentiële onderdelen van het leefgebied? Is een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk voor de voorgenomen ingreep uitgevoerd kan worden?

1.3 Beschrijving plangebied

De planlocatie bestaat uit gebouwen, open velden en stukken bos te Ermelo (figuur 1.1). Een uitgebreide beschrijving van de planlocatie en de directe omgeving hiervan is te vinden in de quickscan Wnb (Van der Vlugt, 2023).

Figuur 1.2 Deel van de bomen op de planlocatie die verwijderd zullen worden.

1.4 Voorgenomen werkzaamheden

De initiatiefnemer is voornemens om op de planlocatie te slopen en te kappen ten behoeve van de realisatie van circa 100 woningen. De ingreep zal indicatief op hoofdlijnen bestaan uit de volgende werkzaamheden:

- verwijderen/saneren van bebouwing: algemene sloopwerkzaamheden en afvoer sloopmateriaal;
- kappen en rooien van bomen: kap- en rooiwerkzaamheden;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

1.5 Mogelijk aanwezige soorten

Uit de quickscan Wnb (Van der Vlugt, 2023) is gebleken dat binnen de planlocatie mogelijk jaarrond beschermde essentiële onderdelen van het leefgebied aanwezig zijn (tabel 1.1).

Tabel 1.1 Overzicht van de potentie van de planlocatie voor beschermde soorten (Van der Vlugt, 2023).

Soortgroep	Onderzoek nodig	Bescherming Wnb	Mogelijke functie plangebied
Planten			
Grondgebonden zoogdieren			
Vleermuizen			
Amfibieën, reptielen en vissen			
Hazelworm	Ja	Art 3.10	Essentieel leefgebied
Insecten en ongewervelden			
Vogels (Cat. 1 t/m 4)			
Vogels (Algemeen en cat. 5)			

1.6 Kader Wet natuurbescherming

De soortenbescherming van de Wet natuurbescherming valt op grond van internationale verdragen en nationaal beschermde soorten uiteen in drie verschillende beschermingsregimes. Deze beschermingsregimes betreffen de Vogelrichtlijn (art. 3.1), Habitatrichtlijn (art. 3.5) en de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). De hazelworm is een nationaal beschermde soort. Naar aanleiding van de beoogde werkzaamheden kan overtreding van de volgende verbodsbepalingen optreden:

Wet nb, art 3.10 lid 1(b)

Lid 1: Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden: de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

Voorliggend onderzoek en rapportage zijn uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Per 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. Binnen de Omgevingswet blijven de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn onverminderd van kracht. Uitvoeringskaders, termijnen en processen vinden binnen de Omgevingswet op andere wijze plaats. Implementatie en wijze van uitvoering zijn vooralsnog niet vastgesteld.

2 Methode onderzoek

2.1 Theoretisch kader

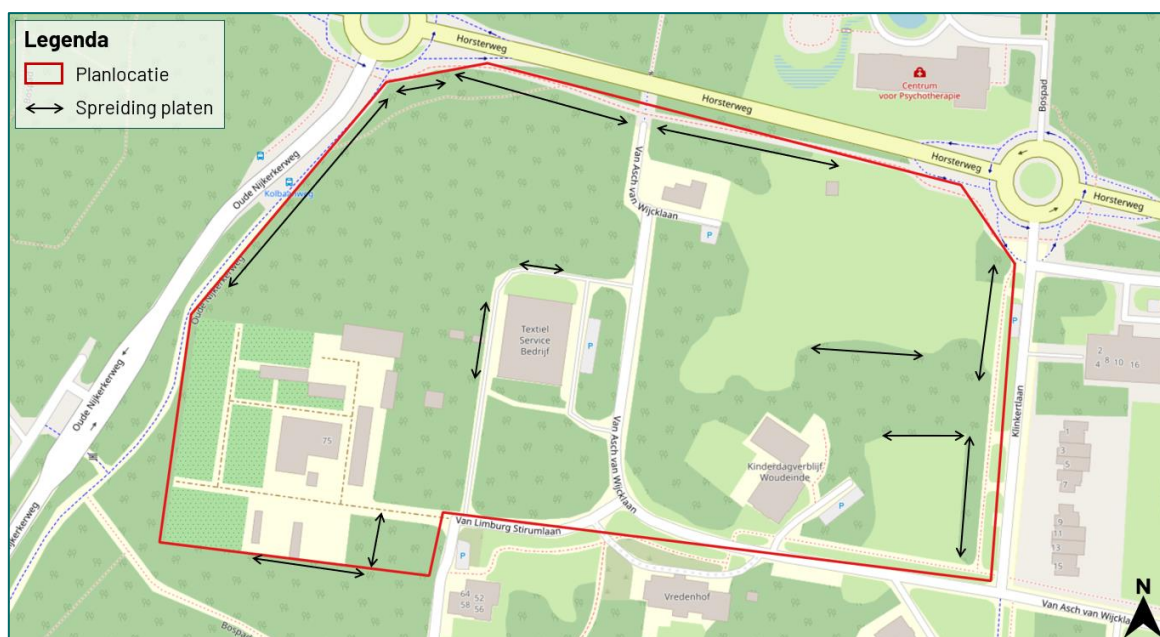
Ten behoeve van ecologische onderzoek naar een aantal beschermde soorten in Nederland zijn door experts richtlijnen opgesteld. Deze richtlijnen zijn in zekere mate juridische kaders gaan vormen bij de toetsing van onderzoeken op juistheid en volledigheid. Voor de hazelworm zijn deze richtlijnen vastgelegd in een NGB Soorteninventarisatieprotocol (BIJ12, 2017). De richtlijnen worden door de opstellers geëvalueerd en indien noodzakelijk aangepast. De uitgangspunten zoals deze zijn geformuleerd in de richtlijnen vormen de basis voor het soortspecifieke onderzoek wat wordt uitgevoerd door Blom Ecologie. In tabel 2.1 wordt voor de desbetreffende beschermde gebouwbewonende soorten beknopt weergegeven wat de onderzoeksperioden en methode zijn. Voor de veldbezoeken wordt een minimale tussenliggende periode aangehouden voor een goede spreiding over de onderzoeksperiode, conform het NGB Soorteninventarisatieprotocol.

Tabel 2.1 Samenvatting van de uitgangspunten ten behoeve van het aanvullend ecologisch onderzoek zoals geformuleerd in het relevante NGB soorteninventarisatieprotocol.

Soort	Type	Periode	Omschrijving
Hazelworm	Biotoop	Juni t/m september	Inventariseren middels het plaatsen en controleren van platen en het omdraaien van hout en stenen.
Cat. 5 vogels Algemene broedvogels	Nest		De nesten van cat. 5 soorten en andere algemene broedvogels worden meegenomen gedurende de overige veldbezoeken.

2.2 Praktische uitvoering

Voor het vaststellen van aan- of afwezigheid van de hazelworm dienen platen geplaatst en gecontroleerd te worden. Gedurende de veldbezoeken zijn voornamelijk de kansrijke locaties (c.q. onder hout en stenen en op zonplaatsen) geïnspecteerd op jagende/zonnende soorten. Daarnaast zijn 80 platen geplaatst (figuur 2.1) en gecontroleerd op 3 dagen. Bij het controleren van de platen is rekening gehouden met de zonrichting (schaduwwerking van de onderzoeker). De onderzoeken dienen plaats te vinden onder gunstige metrologische omstandigheden als zonnige tot half bewolkte dagen met een temperatuur tussen de 12 en 25 graden Celsius en een windkracht van minder dan 5 Bft.

Figuur 2.1 De platen zijn verspreid over het perceel op meerdere plekken neergelegd.

Binnen de kaders van het relevante soorteninventarisatieprotocol (tabel 2.1) is de onderzoekswijze vormvrij. Afhankelijk van omstandigheden zoals de relatieve potentie, ervaring, moment van onderzoek het aantal onderzoekers, en dergelijke, worden door de diverse onderzoeksbureaus op verschillende wijze onderzoek uitgevoerd.

2.3 Veldbezoeken

Het onderzoeksgebied is geïnventariseerd door ter zake deskundig ecologen van Blom Ecologie of externe ter zake deskundig ecologen onder verantwoordelijkheid van Blom Ecologie. De relevante omstandigheden ten tijde van de veldbezoeken zijn opgenomen in onderstaande tabel (tabel 2.2).

Tabel 2.2 Uitgevoerde veldbezoeken gedurende het aanvullend onderzoek.

Veldbezoek	Functie	Aantal pers.	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
Hazelworm 1	Plaatsen platen	2	26-05-2023	09.00-12.00	0/8, droog, 2 Bft, 23°C
Hazelworm 2	Controleren platen	2	27-06-2023	09.30-11.30	4/8, droog, 1 Bft, 21°C
Hazelworm 3	Controleren platen	2	11-08-2023	09.00-11.00	0/8, droog, 1 Bft, 20°C
Hazelworm 4	Controleren en ophalen platen	2	31-08-2023	09.00-11.30	4/8, droog, 2 Bft, 14°C

2.4 Specifieke omstandigheden

Tijdens de uitvoering van het onderzoek kan er sprake zijn van dusdanig omstandigheden dat er mogelijk een vertekend beeld optreedt van de verzamelde resultaten. Hiermee wordt niet bedoeld het gemotiveerd afwijken van uitgangspunten zoals geformuleerd in de Kennisdocumenten. Tijdens het onderzoek was er, voor zover de onderzoekers hebben kunnen nagaan, geen sprake van omstandigheden die mogelijk effect sorteren op de onderzoeksresultaten.

3 Resultaten

3.1 Hazelworm

Tijdens de onderzoeksrondes zijn geen hazelwormen op of rondom de planlocatie aangetroffen. Hierdoor kan worden uitgesloten dat de planlocatie deel uit maakt van het essentieel leefgebied van de soort. Derhalve hoeft voorafgaand aan de beoogde ontwikkeling geen ontheffing voorhanden te zijn voor de hazelworm.

3.2 Overige soorten

Naast de te onderzoeken soorten waarvoor het voorliggend onderzoek is uitgevoerd zijn tijdens de veldbezoeken waarnemingen van overige soorten gedaan. De volgende vogelsoorten zijn gedurende de veldbezoeken waargenomen: grote bonte specht, houtduif, kauw, merel, tjiftjaf en winterkoning. Deze waarnemingen bestaan allen uit overvliegende, rustende of foeragerende vogels. In de planlocatie is geen sprake van nesten van cat. 5 vogels die worden weggenomen.

4 Conclusie

4.1 Hazelworm

In de periode mei tot en met augustus 2023 is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van de hazelworm op de planlocatie. Het onderzoek is uitgevoerd conform het Soorteninventarisatieprotocol (NGB, 2017). Tijdens het onderzoek zijn geen individuen aangetroffen van de hazelworm. Uit de resultaten van het aanvullend onderzoek blijkt de planlocatie geen functie heeft voor de hazelworm. Het realiseren van de woningen zal derhalve niet leiden tot negatieve effecten op de soort. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is daardoor niet noodzakelijk.

4.2 Overige vogels

Het onderzoek beperkte zich in beginsel tot de hazelworm. Tijdens het onderzoek is tevens gelet op individuen, nesten en/of verblijflocaties van andere soorten in de planlocatie. Er zijn in geen nesten aangetroffen binnen de planlocatie.

Zoals beschreven staat in de Vogelrichtlijn zijn alle vogels in Nederland beschermd tijdens het broedseizoen. Indicatief betreft het broedseizoen de periode 15 maart t/m 15 juli. Om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen dienen werkzaamheden die mogelijk leiden tot verstoring of aantasting van nesten buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden.

4.3 Vervolgstappen

Voor de uitvoering van de ingreep is geen ontheffing Wnb nodig (tabel 4.1). Er gelden in het kader van soortenbescherming binnen de Wnb geen verdere vervolgstappen.

Bronvermelding

Kraaijeveld, S. & Hoksberg, S., 2018. Natuurtoets herinrichting Landgoed Veldwijk, Ermelo. Ecogroen B.V., Zwolle.

Van der Vught, C.F., 2023. Quicksan Wet natuurbescherming Veldwijk ong. te Ermelo. Oriënterend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming. Blom Ecologie B.V., Waardenburg.

BLOM ECOLOGIE

Verbindt natuur en samenleving

Koeweistraat 2

4181 CD Waardenburg

0418 820 288

blomecologie.nl